

PRZEBYWAJĄCY (27) *part praes act*

przebywający (26), **przebywając** (1).

e oraz a jasne.

sg m N przebywający (3). ◇ G przebywając(e)go (1). ◇ D przebywającemu (1). ◇ A przebywając(e)go (3), przebywający (1). ◇ f N przebywając(a) (1), przebywając (1) *BielŻyw*. ◇ pl N m pers przebywający (6). *subst* przebywając(e) (2). ◇ G przebywających (4). ◇ D przebywającym (2). ◇ A *subst* przebywając(e) (1). ◇ I m przebywając(e)mi (1).

Sł stp s.v. przebywać, Cn, Linde brak.

1. *Znajdujący się gdzieś, żyjący gdzieś; habitans HistAl, Vulg; incola Miech; inhabitans Vulg [w tym: gdzie (23)] (25) : Fluviatilis – wrzeczce przebiwaiacy wodny. Calep 425b.*

Przen (1) : Czo łą przyaciele, rzekł [Arystoteles], iedna dufza we dwu cielech przebywaiąc. BielŻyw 89.

a. *Będący obywatelem, mieszkańcem jakiegoś terytorium; mający gdzieś swoją siedzibę stałą lub tymczasową; mieszkaniac (23) : TAles mędrzecz Azianfki [...] miał oycza Examia matkę Kleobolinę, ktorzy miefczanie byli znamienici w Athenach przebywaiąci. BielŻyw 1; Polfkie wypifanie dwoiey krainy fwiata: ktorą po łatinie Sarmatia, takież y lud tam przebyw<a>iąci zową Sarmate, iakoby zawfze gokowi [lege: gotowi] á zbroyni. MiechGlab kt, 61; Alexander wziąwfzy dań od Rzymian y od wfzytkich we Włofskiej ziemi przebywaiących/ wiożł fie aż do morza zachodnego HistAl B6; Abowiem kfiążę Bálaam ze wfzytkiemi przebywaiącemi w Thyrze/ po odefzciu Alexandrowym/ wyfzedłzy budowánie ono [dom na morzu] mężnie zburzył. HistAl B8v, D5, D6, E7; Leop Is 57/15; BielKron 244; (nagł) Wykład obyczáyny. (–) [...] Adam pierwy rycerz iefł pan náłz Iezus Kryftus w Egipcie przebywaiący/ wedle one^{so} piłmá/ Z Egitpu wezwał fyná me^{so}. HistRzym 87, 125v; Króleftwá fwiátá tego páná wyłlawiayćie/ Pánu chwałę powinná/ y wdzięczny pfalm dayćie. Pánu z wieków ná niebie przebywaiącemu KochPs 99.*

Wyrażenia: »cieleśnie przebywający« (2): Cielefnie tu przebywaiące^{so} Páná Chriftofá widomie/ iáko przed Wniebowftąpieniem przebywał/ do dnia fądnego tu mieć nie możemy WujJud 260v; WujJudConf 260v.

»przebywający fpołu« (1): Zgoda obyczaie dobre fpołu potwierdza, á przebywaiących fpołu rozumy naprawia. BielŻyw 128.

Przen: O odwiecznym iftnieniu Maryi w zamysłach Boga (1) : była [Maryja] przebyuayącza wfkarbye fercza bofkyego PatKaz II 28v.

α. *O zbawionych (3) : A to prawdziwie iefł fwiętych obcowánie. S kthorego też nie wyrzucamy błogofłáwionych w niebie przebywaiących. RejPosWstaw [143²]v.*

Wyrażenie: »w Bogu przebywający« (2): Swięci w Bogu przebywaiący nas wfłuchywaią y wfpomagáią. WujJud 60 marg Nn4.

β. *W funkcji rzeczownika (3) :*

Wyrażenia peryfrastyczne: »przebywający we krzu« = Jahwe (1): to potym przydáie [Mojżesz] v 16. y z przyiáźni ábo láłki przebywaiącego we krzu/ to błogofłáwieńftwo przyidzie ná głowę Iozefowę. CzechRozm 50v.

»przebywający na świecie, na ziemi« = *człowiek; habitans in saeculo HistAl (1:1)*: Słyżzeliśmy iżes lud twoy zgromádził/ áby z Alexandrem po wtore walczył/ ále [...] bys wżytki przebywájące ná świecie zgromádził/ iemu sie nam niey [*lege: namniej*] przeciwić nie możesz *HistAl E8*; O Pánuiący Pánie/ ale y my wśyfyce pełni iestefmy íprofney złości. A by iedno nie dla nas nie były nápełnione gumná ípráwiedliwych/ dla grzechow przebywájących ná ziemi [*propter peccata inhabitantium super terram*]. *Leop 4.Esdr 4/39*.

2. Trwający w czymś [w czym] (1) : Cliála [!] krwie nieczyfstej/ wilkości złych á zbytnich pełne/ wpróżnowaniu/ w obżarftwie/ w ímilftwie vftawicznym przebywájące/ íą náskłonniefze ku zarażeniu powietrza *FalZioł V 61*.

3. Obcujący cieleśnie [z kim] (1) : Czemu mamki z parobki przebywájące pfuią dzieci ktore trzymáią. (–) Bowiem tego czařu mleko ich bywa rzadkie gdyż czo lepfza iego część zchodzi macicę *GlabGad H5*.

Synonimy: 1. będący, mieszkający, obcujący, pozostający, żyjący; 2. trwający.

Cf PRZEBYWAĆ